

**AZ IRAT ELEKTRONIKUS IRATRÓL
KÉSZÍTETT MÁSOLAT**

Elektronikusan aláírta:

Dr. Körcsönyei Éva

Szék

Alkotmánybíróság
részére

Budapest

Donáti utca 35-45.

1015

A Pesti Központi Kerületi Bíróság útján

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG ÉRKEZTETŐ IRODA 4.	
ÜGYSZÁM KEZDŐIRATON:.....	
ÉRKEZÉS MÓDJA: POSTÁN / E-MAILLEN / GYŰJÍTŐLAGÁBA / SZEMÉLYESEN / FAXON	
ÉRK:	2022 -08- 1 9
PÉLDÁNY:.....	FELZET:.....
MELLÉKLET:.....	KÖZTUK:.....
ÜGYSZÁM:
UTOIRATON:.....	Járván:.....

IV/ 02001 - 0 / 2022

Erkezett: 2022. SZEPT 6 Z.
alábbi

Példány: 3 Kezelőiroda:

Melléklet: 15 db

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLL. törvény 27. § alapján az

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Pesti Központi Kerületi Bíróság** által 2021. október 7. napján meghozott és kihirdetett **9.B.20.543/2020/38. számú ítéletének** és a **Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság** által 2022. május 19. napján **22.Bf.11640/2021/16. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.**

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

..... pótmagánvádló jogi képviselő útján 2018. november 10. napján kelt, a Budapesti IX. Kerületi Ügyészségen 2018. november 16. napján, a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 2018. december 5. napján érkeztetett **vádindítványa** alapján eljáró **Pesti Központi Kerületi Bíróság** a 2021. október 7. napján kihirdetett **9.B.20.543/2020/38. számú ítéletével** vádlottat bűnösnek mondta ki sikkasztás bűntettében [Btk. 372. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont]. Ezért őt az elsőfokú bíróság 2 év, börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, amely végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Meghatározta a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját. Kötelezte a vádlottat magánfél részére 20.000.000 forint kártérítés és ezen összeg után 2016. november 29. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamat, valamint az államnak járó le nem rótt, 1.200.000 forint eljárási illeték megfizetésére. Feloldotta a Budai Központi Kerületi Bíróság 38.Bny.3143/2016/2. számú végzésével a polgári jogi igény biztosítására elrendelt zár alá vételt, amely végrehajtását három hónapra felfüggesztette.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a nyomozást a 01090/2025/2017.bü számú határozatával a Budapesti Rendőr-Főkapitányság IX. kerületi Rendőrkapitánysága megszüntette. Az eljárást megszüntető határozattal szemben sértett jogi képviselője panasszal élt, amely panaszát a Budapesti IX. Kerületi Ügyészség B.884/2017/13. számú 2018. augusztus 6. napján kelt határozatával elutasította. A sértett jogi képviselője útján a Be. 791.§ (1) bekezdése szerinti határidőn belül **vádindítványt** terjesztett elő a bíróságon vádlottal

szemben a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette miatt.

Az ítéleti tényállás szerint:

vádlott sértettel élettársi kapcsolatban éltek 2006-tól Angliában sértett egy korábban, Angliában elszenvedett közúti baleset folytán, az ezzel összefüggésben elszenvedett sérülések miatt 1.600.000 forint angol fontot kapott kártérítésként. A sértett ezen összegből egy részt – 80 millió forintot - 2015. évben azzal, hogy azt magyarországi ingatlanvásárlásba fekteti, a számú saját tulajdonában álló bankszámlaszámára utaltatta át angolai ügyvédje közreműködésével. A vádlottnak 2015. július 23. napjától ezen bankszámlaszámon teljes körű rendelkezési joga állt fenn, a vádlott jogosult volt internetes utalást, telefonos megerősítéssel intézni.

A vádlott 2016. november 4. napján ezen számlaszámról a saját tulajdonában álló, Banknál vezetett számlaszámára 20 millió forintot átutalt. A sértett észlelve az utalást, felszólította a vádlottat a 20 millió forint visszautalására, azonban a vádlott ígérete ellenére ennek nem tett eleget, majd 2016. november 29. napján a vádlott által korábban a tulajdonában álló Banknál vezetett bankszámlaszámra utalt, a sértett tulajdonában álló 20 millió forint a banki pénztárban kifizetésre került. A vádlott értett sérelmére a sikkasztást 20 millió forint értékre követte el, mely nem térült meg.

Az ítéleti tényállás és a kiszabott büntetéssel szemben vádlott és az elsőfokú eljárásban meghatalmazott védő teljes körű fellebbezést jelentettek be a **vádlott felmentése** és a **polgári jogi igény** vonatkozásában.

A másodfokú eljárásban eljáró védő a fellebbezésben részletesen kifejtette, hogy a vádlott felmentése iránt bejelentett fellebbezést az ítélet valamennyi rendelkezése ellen bejelentettnek kell tekinteni, ezért a Be. 590. §-a szerint a felülbírálatnak ki kell terjednie nemcsak az ítéletre, hanem az **azt megelőző egész nyomozati és elsőfokú bírósági eljárásra mind az eljárásjogi, mind az anyagi jogi szabályoknak való megfelelés tekintetében**. A másodfokú bíróság felülbírálja az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálja azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

A védő fellebbezésében indítványozta, hogy a Be. 607. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság az 567. § (1) és (2) bekezdése alapján az **elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és az eljárást szüntesse meg**, utalva a Be. 567. § (2) bekezdésére, mely alapján a bíróság nem ügydöntő végzésével az eljárást megszünteti, ha **a vádirat nem vagy hiányosan tartalmazza a 422. § (1) bekezdésében írt törvényes elemeket, és emiatt a vád érdemi elbírálásra alkalmatlan**.

A 2018. november 10. napján kelt pótmagánvádló jogi képviselője által benyújtott **vádindítványt** az ügyészség 2018. november 16. napján érkezett és az elsőfokú bíróságnak megküldte.

Az elsőfokú bíróság a **vádindítványt** befogadta, a büntetőeljárást a Be. CV. Fejezetében szabályozott pótmagánvádas eljárásban az eljárást lefolytatta és a fenti tényállás megállapításával a vádlottat bűnösnek mondta ki sikkasztás büntetében.

A fellebbezésre nyitva álló határidő alatt az elsőfokú eljárásban keletkezett iratok részletes átvizsgálása során védő észlelte, hogy a pótmagánvádló jogi képviselője által benyújtott **vádindítványt maga a sértett nem látta el aláírásával**, ezért álláspontja szerint az eljárásban

nem volt joghatályos vádindítvány, ezért az elsőfokú bíróság súlyos eljárási hibát vétett azzal, hogy befogadta a vádindítványt. Ezen felül védő kifejtette azon észlelt eljárási szabálysértéseket, mely megalapozhatták volna még az ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését.

Az alkotmányjogi panaszt megalapozó, a védői fellebbezésből kiemelt releváns indokok közül védő kifejtette, hogy a **vádindítvány keltezésekor** (2018. november 10.) már hatályban levő Be. 793. § (1) bekezdése kimondta, hogy ha a sértett pótmagánvádlóként kíván fellépni a panaszt elutasító ügyészségnél vádindítványt nyújt be. A (3) bekezdés rögzítette és rögzíti azóta is, hogy a **vádindítványt a jogi képviselő is ellátja aláírásával**.

A fenti jogszabályhely nyelvtani értelmezésének alátámasztásaként védő kiemelten hivatkozott az **Alkotmánybíróság 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatára** (tényállásban továbbiakban: **AB Határozat**), melyben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 793. § (3) bekezdés „is” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezések tárgyában és annak elutasításáról döntött az Alkotmánybíróság.

A fellebbezésében védő kiemelte azon AB Határozat pontokat, melyek alapján álláspontja szerint a pótmagánvádas eljárásban miért nincs joghatályos vádindítvány:

[21] 2. Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó az előtte folyamatban lévő pótmagánvádas eljárásokban köteles a Be. 793. § (3) bekezdését alkalmazni, tekintettel arra, hogy a pótmagánvádlói fellépés törvényességét nemcsak az első, hanem a másodfokú bíróságnak is vizsgálnia kell. A pótmagánvádas eljárásokban a bíróságnak állást kell foglalnia abban a kérdésben, hogy a bírósági eljárás lefolytatásának eljárásjogi feltételei fennállnak-e (lásd: 90/2011. BK vélemény II/3. pont).

[27] A Be. 54. §-a szerint pótmagánvádló az a sértett, aki, vagy amely e törvényben meghatározott esetekben a közzvádtra üldözendő bűncselekmény miatt a vádat képviseli. A sértett - a Be. 787. § (3) bekezdésben foglalt kivételekkel - pótmagánvádlóként léphet fel, ha az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a feljelentést elutasította, az eljárást megszüntette, vagy az ügyészség a vádat ejtette [Be. 787. § (2) bekezdés]. A Be. 788. § (1) bekezdés szerint a pótmagánvádló jogi képvisellete kötelező. A Be. indokolása szerint a pótmagánvádas eljárásban a sértett kötelező jogi képvisellete megteremtésének alapvető oka az volt, hogy a törvény elejét vegye a pótmagánvádló alaptalan fellépésének. Mind a vádindítvány megszerkesztéséhez, mind a vád képviselétének hatékony ellátásához ugyanis szaktudás szükséges (Be. 788. §-hoz kapcsolódó indokolás). A Be. 61. § (1) bekezdés szerint a sértett, a vagyoni érdekelt és egyéb érdekelt helyett - ha e törvény nem ír személyes eljárási kötelezettséget - az általa vagy a törvényes képviselő által meghatalmazott képviselő is eljárhat. ~~Jogi képviselő lehet az ügyvéd és az ügyvédi iroda, ha a sértett meghatalmazott képviselőjeként, vagy a pótmagánvádló képviselétében jár el [Be. 10. § (1) bekezdés 7. pont a)-b)].~~ A Be. több esetben előírja a jogi képviselő mellett a pótmagánvádló személyes eljárási kötelezettségét (pl. az előkészítő ülésen [Be. 801. § (1) bekezdés], illetve a tárgyaláson jelen kell lennie [Be. 803. § (1) bekezdés]). A Be. 793. § (1) bekezdése szerint, ha a sértett pótmagánvádlóként kíván fellépni, a panaszt elutasító ügyészségnél vádindítványt nyújt be. A Be. 793. § (3) bekezdésben foglalt rendelkezés szerint a vádindítványt a jogi képviselő is ellátja aláírásával, illetve minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírásával, amely rendelkezés **kettős aláírási kötelezettségre utal**. A Be. 794. § (2) bekezdés szerint a sértett a vádindítvány elutasításáról rendelkező nem ügydöntő végzés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a vádindítványt ismételten benyújthatja, ha azt a bíróság korábban a Be. 794. § (1) bekezdés d) pontja alapján azért utasította el, mert nem tett eleget a Be. 793. § (3) bekezdésben foglalt aláírási kötelezettségnek és az elutasítás oka már nem áll fenn.

[30] 3. Az Alkotmánybíróság megkereste az igazságügyi minisztert álláspontjának kifejtése céljából. Az igazságügyi miniszter tájékoztatása szerint a jogalkotó a pótmagánvádas eljárás

szabályozását annak szem előtt tartásával alakította ki, hogy a külön eljárásban érvényesülhessen a sértett személyes döntése és felelőssége. A részletszabályok kifejezik azt, hogy a pótmagánvádló az ügy ura, vagyis az általa meghatalmazott jogi képviselő nem rendelkezik az ügy érdemi kimenetelét befolyásoló önálló jogosítványokkal. Ennek az elvnek nem mond ellent azon rendelkezés sem, hogy a pótmagánvádló jogi képviselete kötelező. A jogi képviselő szakrudása ugyanis nem helyettesítheti a pótmagánvádló azon szándékát, amely arra irányul, hogy az ügyben a bíróság hozzon érdemi, a terhelt bűnösségét megállapító döntést. **A pótmagánvádló aláírása azt fejezi ki, hogy kívánja a vádindítvány benyújtását és egyetért annak a tartalmával, a jogi képviselő aláírása pedig azt igazolja, hogy a vádindítvány a büntetőjogi és a büntetőeljárás szabályoknak megfelelően készült el. A vádindítvány kettős hitelesítésének formai kötöttsége egyúttal biztosítja, hogy a pótmagánvádló és a jogi képviselője közötti későbbi esetleges jogviták elkerülhetőek legyenek, illetve a pótmagánvádló számára egyértelművé teszi, hogy a vádemelésben testet öltő döntésért járó felelősség elsősorban őt terheli.** A Be. 793. § (3) bekezdésben foglalt kettős aláírási kötelezettség elmulasztása a Be. 794. § (2) bekezdése alapján utólag pótolható, ha a sértett a vádindítvány elutasításáról rendelkező nem ügydöntő végzés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a vádindítványt szabályosan aláírva benyújtja. **A kettős aláírásban megnyilvánuló formai kötöttség a vádemelésről történő rendelkezéshez kapcsolódik, amit az is alátámaszt, hogy a Be. 798. § (1) bekezdés szerinti ügyészi védelejtést követően a sértett azon írásbeli bejelentését, hogy pótmagánvádlóként kíván fellépni, a jogi képviselőnek is alá kell írnia.** Az igazságügyi miniszter álláspontja szerint a vádindítványnak kizárólag a jogi képviselő által történő aláírása okozhatja inkább a büntető bíróság számára a jognyilatkozat érvényességével kapcsolatos aggályokat, hiszen adott esetben a meghatalmazás részleteinek és az esetleges eltérő nyilatkozatnak az értelmezésére lenne köteles, szemben a jelenlegi szabályban előírt kettős aláírás egyszerű ellenőrzése helyett.

[31] Az igazságügyi miniszter álláspontja szerint a jogszabályi rendelkezés egyértelmű, az értelmezési bizonytalanságot a korábbi Abh. határozat analógiaként történő helytelen alkalmazása okozta. Véleménye szerint az Abh.-ban szereplő alkotmányos követelmény alapjául szolgáló feltételrendszer jelen üggyhöz képest lényeges különbségeket mutat. A pótmagánvádló jogi képviselőjének jogorvoslati jogát az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján vizsgálta, a vizsgálat tárgya a régi Be. szabályozása volt [rég. Be. 56. § (4) bekezdés és a 324. § (1) bekezdés együttes alkalmazása], amelynek bizonytalanságát az Alkotmánybíróság alkotmányos követelménnyel küszöbölte ki. A jogalkotó a Be. 809. § (1) bekezdésében az Abh.-ban foglalt alkotmányos követelményt - a jogi képviselő önálló jogorvoslati jogát - érvényesítette, amely szerint "[a]z elsőfokú bíróság ítélete ellen a pótmagánvádló, és a pótmagánvádló hozzájárulásával a jogi képviselője fellebbezésre jogosult". A szabályozás megfogalmazása ebben a tekintetben is azt a koncepciót támasztja alá, hogy a döntés a pótmagánvádlóhoz kapcsolódik, állásfoglalása nélkül nem nyújtható be a fellebbezés, és a jogi képviselő nem rendelkezik önálló döntési jogkörrel, hanem csak a fellebbezés szakszerűségéért felelős. Az analógia folytán alkalmazott Abh. alkotmányos alapkérdése továbbá a jogorvoslatihoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] érvényesítése volt, míg jelen esetben a bírói kezdeményezés nem egy alapjog sérelmén alapul, hanem a konkrét jogszabályi rendelkezés egyértelműsége, illetve világos megfogalmazása [B] cikk (1) bekezdés] vitatott.

[35] A támadott rendelkezés megfogalmazása szerint "[a] vádindítványt a jogi képviselő is ellátja aláírásával illetve minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírásával" [Be. 793. § (3) bekezdés]. A nyelvtani értelmezés alapján az "is" szó kettős aláírásra utal, vagyis a jogi képviselő aláírása mellett egy másik aláírásra is szükség van. Tekintettel arra, hogy a Be. 793. § (1) bekezdése a sértettől szól és arról, hogy ha pótmagánvádlóként kíván fellépni, akkor a panaszt elutasító ügyészségnél vádindítványt

nyújt be, így a rendszertani értelmezés arra vezet, hogy a másik aláírásnak a pótmagánvádló aláírásának kell lennie.

Végezetül az idézett **AB Határozat** [43] pontja megfogalmazza azt, hogy a bíróságok nyelvi kereteket figyelmen kívül hagyó norma-értelmezése nem vezethet ahhoz, hogy a jogértelmezés "eloldódik" az értelmezett jogszabálytól.

Védői álláspont szerint az Alkotmánybíróság fenti határozatának indokolása is alátámasztja, hogy a Be. 793. § (3) bekezdésben foglalt „is” szövegrész nem alaptörvényellenes, így sem a mai hatályos Be. rendelkezések alapján, sem a vádindítvány időpontjában benyújtott Be. rendelkezések alapján nem lehet eltekinteni attól, hogy joghatályos vádindítvány benyújtása esetén szükséges a kettős aláírás, azaz mind a sértett-pótmagánvádlónak, mind a pótmagánvádló jogi képviselőjének „is” szükséges az aláírása ahhoz, hogy a benyújtott vádindítvány joghatályos vádindítványnak minősüljön.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 22.Bf.11640/2021/16. számú ítéletével az első fokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A szabadságvesztés próbaidejét 2 évre mérsékelte. Megállapította, hogy a zár alá vételt elrendelő végzés 2017. október 3. napján emelkedett jogerőre, továbbá figyelmeztette magánfelet, hogy önkéntes nem teljesítés esetén végrehajtást kezdeményezhet, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta.

Indokolásában kifejtette, hogy a vádlott és védő fellebbezése nem megalapozott.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a kerületi bíróság a büntetőeljárás szabályok betartásával folytatta le az eljárást. A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a védelmi fellebbezés irányára figyelemmel a Be. 590. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott keretben, a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt, teljesszűrtül bírálta felül, vizsgálva az ítélet tényállásának megalapozottságát, valamint a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a joghátrány alkalmazására vonatkozó rendelkezések törvényességét.

A törvényszék nem osztotta a védőnek a vádindítvány joghatályosságával kapcsolatosan előadott jogi álláspontját. Az ítélet indokolása szerint hivatalból is vizsgálta, hogy a kerületi bíróság betartotta-e a pótmagánvádas eljárásra vonatkozó eljárási szabályokat. E körben megállapította, hogy a sértett a pótmagánvádat a Be. 790.§ (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel, a Be. 791. § (1) bekezdése alapján, törvényes határidőben, a panasz elutasítását követő határozat közlésétől számított két hónapon belül lépett fel pótmagánvádlóként. A Budapesti IX. Kerületi Ügyészség a 2018. augusztus 6-án meghozott B.884/2017/13. számú határozatával a nyomozást megszüntető határozat ellen bejelentett panaszt a Be. 370. § (4) bekezdése alapján, mint alaptalant utasította el. Az ügyészség határozatát [REDACTED] értett 2018. szeptember 20. napján, a jogi képviselője, 2018. szeptember 24. napján kapta kézhez.

[REDACTED] sértett jogi képviselője útján a Be. 793. § (1) bekezdése alapján, a törvényes határidőben lépett fel pótmagánvádlóként, a vádindítványt a Budapesti IX. Kerületi Ügyészségen 2018. november 16-án érkezett. A 2018. november 10. napján kelt vádindítvány tartalmazza a Be. 422. § (1) bekezdésében felsorolt törvényes elemeket, így a vádlott azonosítására alkalmas megjelölését, a vád tárgyává tett cselekmény pontos leírását, büntető törvény szerinti minősítését, a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök megjelölését.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem helytálló a védő azon hivatkozása sem, hogy a vádindítvány a pótmagánvádló aláírásának hiányában nem joghatályos. Érdemben fel sem

merülhet, hogy [REDACTED] ügyvéd [REDACTED] sértett akaratának nem megfelelően nyújtotta volna be a vádindítványt. A 2018. október 30-án kelt ügyvédi meghatalmazásból kitűnik, hogy a sértett azzal bízta meg a nevezett ügyvédet, hogy „az általa indítandó pótmagánvád során a képviselérére ellássa (...)”. **Igaz ugyan, hogy a 2018. november 10-én kelt vádindítványt a sértett nem látta el a sajátkezű aláírásával**, azonban azt a jogi képviselője az akaratának megfelelően terjesztette be, a vádindítványon 8. oldalán, a keltezését követően fel van tüntetve a pótmagánvádoló neve is. Az irat tartalma alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a jogi képviselő az elsőfokú eljárásban is a sértettől kapott megbízásnak megfelelően járt el.

A másodfokú ítélet indokolásában kifejtésre került, hogy a rendszeres bírói gyakorlat szerint kizárólag a pótmagánvádoló jogi képviselője által aláírt vádindítvány is joghatályos [1998. évi XIX. tv. (korábbi Be.) 230-231. §, Be. 793. § (3) bekezdés] (BH2020.4.100.). A hivatkozott eseti döntés indokolásából kitűnik, hogy a Kúria az Alkotmánybíróság 14/2015. (V. 26.) AB határozatában kifejtetteket vette alapul. Ennek alapján a pótmagánvádas eljárásban a pótmagánvádoló szabályszerű meghatalmazással rendelkező jogi képviselőjének a képviseleti jogosultsága az eljárás egészére kiterjed, illetve a képviselet jogkörének a bíróságok irányába történő korlátozása annyiban hatályos, amennyiben a korlátozás a meghatalmazásból kitűnik. Ezért a pótmagánvádas eljárásban a pótmagánvádoló szabályszerű meghatalmazással rendelkező jogi képviselőjének a vádlói szerepkörben eljáró pótmagánvádoló nevében tett és a meghatalmazás keretein túl nem lépő nyilatkozatát - további feltétel megkövetelése nélkül - a pótmagánvádoló képviseletében benyújtott nyilatkozatnak kell érteni. Ez az értelmezés azt jelenti, hogy a pótmagánvádoló önálló fellépési jogához kapcsolódóan a szakszerűség biztosítása céljából, a vádképviselet ellátásához szükséges cselekményeket és nyilatkozatokat - a pótmagánvádoló által adott meghatalmazásban kijelölt körben - helyette és nevében (ezáltal tehát nem a pótmagánvádólótól függetlenül) a jogi képviselő teheti meg. Mindebből az is következik, hogy addig, amíg a jogi képviselő által kifejtett tevékenység a meghatalmazás biztosította keretek között marad, nem önállóan jár el. Ezen értelmezés áll összhangban a kötelező jogi képviselet jogalkotói céljával, ez következik önmagából a képviselet szabályainak a nyelvtani értelmezéséből is. A képviselet tartalma szerint nem más, minthogy a képviselt személy „más személy útján” teszi meg jognyilatkozatát [Ptk.6:11.§ (1) bekezdés], illetve gyakorolhatja jogait.

A másodfokú bíróság szerint a kerületi bíróság nem valósította meg a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében írt, hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést, így az érdemi felülvizsgálat lefolytatható volt.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Az Indítványozó nyilatkozik, hogy a rendes jogorvoslati eljárásokat kimerítette, felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt nincs folyamatban, továbbá az ügyben perújítást sem kezdeményeztek.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

Az Indítványozó jogi képviselője nyilatkozik, hogy a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság **22.Bf.11640/2021/16. számú** ítéletét az 55176848-as Cégkapuja útján **2022. június 24. napján** átvette és az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidőn belül az alkotmányjogi panaszt benyújtotta.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása:

A támadott döntést érintően az **Indítványozó** nyilatkozza, hogy alkotmányjogi panasz előterjesztésére **jogosultnak tekinthető**, figyelemmel arra, hogy a **megsemmisíteni kért bírósági határozatok rá vonatkozó büntetőjogi szankciót rögzítenek, az Indítványozó büntetőjogi felelősségét állapítják meg, a támadott ítéletek alapjául szolgáló büntetőeljárás terheltje volt így nyilvánvalóan érintett is**. Az Indítványozó nyilatkozik, hogy az érintettségének bemutatása nem kíván külön bizonyítást, tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panaszt büntetőeljárásban hozott ítéletek ellen nyújtja be.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Az alább feltárt alapjogsérelem egyértelműen és megkérdőjelezhetetlenül **érdemi befolyást gyakorolt a bírói döntésre**, figyelemmel arra, hogy amennyiben a **bíróság** a érdemi döntése meghozatala során **tiszteletben tartotta volna az Indítványozó alapvető jogait és nem alkalmaz alapjogsérelmet okozó contra legem jogértelmezést valamint jogalkalmazást, az Indítványozó ellen folyó büntetőeljárást meg kellett volna szüntetni, azaz nem lehetett volna büntetőjogi felelősségét megállapítani a joghatályos vádindítvány hiánya okán**.

Jelen alkotmányjogi panasz **mindezek mellett alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet**, mégpedig azt, hogy a **tisztességes bírósági eljárás követelményének megfelel-e, ha a bíróság egyedi ügyben lerontja, félre tolja az Alkotmánybíróság olyan döntését, melyben az adott tényállásra nem vitatottan alkalmazandó jogszabályi rendelkezés helytálló nyelvtani és jogalkotói célját, értelmezését írja le, továbbá a bíróság az Alkotmánybíróság döntését megelőző olyan kúriai joggyakorlatra, jogértelmezésre hivatkozik, melyről az Alkotmánybíróság döntése megállapította, hogy az helytelen és nem konform a jogalkotó szándékával és céljával**.

A fentiekből következően tehát **lényeges alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tartja Indítványozó azt is, hogy az Alkotmánybíróság törvény erejénél fogva mindenkire kötelező döntésében foglalt, adott jogszabályi rendelkezésre vonatkozó nyelvtani jogértelmezés, jogalkotói szándék és jogértelmezés, valamint egy megelőző kúriai eseti döntésben szereplő bírói jogértelmezés kollíziója miként oldható fel alkotmányos keretek között különös figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakra és a bíróságokra vonatkozó ún. korlátozott precedensrendszerre**.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Jelen ügyben a támadott bírói döntések **elsődlegesen sértik a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot, azaz az**

- Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, amely szerint *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelességeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észerű határidőn belül bírálja el.”*

továbbá sértik a törvény előtti egyenlőség elvét, azaz az

- Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, amely szerint „*A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.*”

A rámadott bírói döntések nyomán álláspontunk szerint **elsősorban azért sérül a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog és a törvény előtti egyenlőség elve, mert jelen ügyben alkotmányjogilag értékelhető contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás történt, mellyel összefüggésben a bírósági eljárás és a döntés ellentétes az**

- Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, amely szerint „*Magyarország független, demokratikus jogállam*”
- Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésével, amely szerint „*Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.*”
- Alaptörvény 26. cikkével, amely szerint „*A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat úrszékükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártoknak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.*”
- Alaptörvény 28. cikkével, amely szerint „*A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*”

Másodlagosan tehát a fenti alkotmányos elvek, alaptörvényi rendelkezések sérelme is fennáll, ami azt eredményezi, hogy a **jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárás nem lehetett tisztességes és az Indítványozót nem kezelték más jogalanyokhoz képest a törvény előtt egyenlő félként** azzal, hogy a bíróság nem a törvényben foglaltak alapján járt el vele szemben.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatban az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni {3298/2021. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [29]; 21/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy a **Be. 793. § (3) bekezdés szövege egyértelműen kettős aláírásra (sértett és jogi képviselője) utal és ennek jogalkotói célját az igazságügyi miniszter által kifejtett álláspont megvilágította** {3454/2021. (XI.3.) AB Határozat, Indokolás [42]}.

Az igazságügyi miniszter tájékoztatása szerint a jogalkotó a pótmagánvádas eljárás szabályozását annak szem előtt tartásával alakította ki, hogy a külön eljárásban érvényesülhessen a sértett személyes döntése és felelőssége. A részletszabályok kifejezik azt, hogy a pótmagánvádló az ügy ura, vagyis az általa meghatalmazott jogi képviselő nem rendelkezik az ügy érdemi kimenetelét befolyásoló önálló jogosítványokkal. Ennek az elvnek nem mond

ellent azon rendelkezés sem, hogy a pótmagánvádló jogi képviselete kötelező. A jogi képviselő szaktudása ugyanis nem helyettesítheti a pótmagánvádló azon szándékát, amely arra irányul, hogy az ügyben a bíróság hozzon érdemi, a terhelt bűnösségét megállapító döntést. A **pótmagánvádló aláírása azt fejezi ki, hogy kívánja a vádindítvány benyújtását és egyetért annak tartalmával, a jogi képviselő aláírása pedig azt igazolja, hogy a vádindítvány a büntetőjogi és a büntetőeljárás szabályoknak megfelelően készült el. A vádindítvány kettős hitelesítésének formai kötöttsége egyúttal biztosítja, hogy a pótmagánvádló és a jogi képviselője közötti későbbi esetleges jogviták elkerülhetők legyenek, illetve a pótmagánvádló számára egyértelművé teszi, hogy a vádemelésben testet öltő döntésért járó felelősség elsősorban őt terheli** {3454/2021. (XI.3.) AB Határozat, Indokolás [30]}.

A kettős aláírás követelménye mögött tehát komoly és a jogalkotó által megfontolt konkrét szándék áll, **megkérdőjelezhetetlen, hogy a Be. 793. § (3) bekezdés alapján a vádindítvány csak a sértett és a jogi képviselő aláírásával érvényes.** Mindezzel szemben ugyanakkor a jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntések figyelmen kívül hagyták ezt a jogszabályi követelményt, ugyanis a másodfokú ítélet által is bevallottan a vádindítványt csupán a sértett jogi képviselője írta alá. **A bíróság tehát contra legem jogértelmezést és jogalkalmazást alkalmazott.**

Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben utalt arra, hogy a bíróságok nyelvi kereteket figyelmen kívül hagyó norma-értelmezése nem vezethet ahhoz, hogy a jogértelmezés „eloldódik” az értelmezett jogszabálytól {2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [46]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a **contra legem bírói jogértelmezés felveti „a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének sérelmét is.** A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]; de ugyanígy: 3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [52]}

Indítványozó tisztában van vele, hogy a **contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás önmagában nem alapozza meg az alkotmányellenességet** {3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]; 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [25]–[28]}, **ugyanakkor az Alkotmánybíróság bizonyos feltételek fennállása esetén** {ilyen feltétel lehet az indokolási kötelezettség megsértése, a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normák figyelmen kívül hagyása, és a más hatályon kívül helyezett jogi normákon alapuló bírósági gyakorlat felhívásának együttese ld. 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]} **megállapítja a jogalkalmazói önkény fennállása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét, azaz a contra legem jogértelmezésnek és jogalkalmazásnak van egy alkotmányjogilag értékelhető szintje, mely alapjogsérelmet eredményez.**

Indítványozó álláspontja szerint egyértelmű, hogy jelen ügyben alkotmányjogilag értékelhető **contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás történt, azaz jogalkalmazói önkény áll fenn,** figyelemmel arra, hogy egyértelmű és világos alaki feltételt hagyott figyelmen kívül a bíróság a vádindítvány értékelése során. Indítványozó álláspontja szerint a bíróság lényegében a saját korábbi súlyos szakmai hibáját (ugyanis a bíróság nem megfelelő vádindítványt fogadott be és folytatott le eljárást az alapján) kívánhatta palástolni azzal, hogy döntéseiben önkényesen egyértelmű törvényi rendelkezést és az abban foglalt kettős aláírás feltételét (Be. 793. § (3) bekezdés) figyelmen kívül hagyta, még a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatban foglaltak és az arra történő hivatkozás ellenére is. A bíróság ezen, saját szakmai felelősségét palástoló eljárása

egyértelműen és súlyosan sérti az Indítványozóval szemben a lefolytatott bírósági eljárás tisztességét voltát.

A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [23]}.

A 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a „*contra legem jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére, és sértette az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Egyrészt a törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alappog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe. Harmadrészt a törvényszék önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezte.*” {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]}.

Indítványozó álláspontja szerint a fentiekben részletezett hármas feltétel, mely alapján az Alkotmánybíróság megállapította a *contra legem jogalkalmazás alkotmányossági szintű sérelmét, jelen ügyben is fennáll* figyelemmel az alábbiakra:

- A bíróság jelen ügyben indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy a Be. 793. § (3) bekezdés szövegét és a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatot miért tolja félre a BH2020.4.100. számú eseti döntés javára, holott az Abtv. 39.§ (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező, így az eljáró bíróságokra is és a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozat egyértelműen megállapította, hogy a BH2020.4.100. számú eseti döntésben foglalt bírói jogértelmezés téves. Hangsúlyozom tehát, hogy a másodfokú bíróság ítéletének indokolása, jogi okfejtése mely érdemben a [9] bekezdéstől kezdődik, teljes egészében hallgat a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatról, az abban foglaltakról és semmiben sem indokolja meg a bíróság, hogy miért teszi ezt, miért hagyja teljességgel figyelmen kívül a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatot, miért csupán a BH2020.4.100. számú eseti döntésre hivatkozik. A bíróság indokolásában tehát tudomást sem vett a védő által hivatkozott 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatról és ezt semmivel sem indokolta.

A bíróság azt sem indokolta meg érdemben, hogy miért kezeli azonosként a sértettet és a jogi képviselőjét. Az ugyanis, hogy a jogi képviselő a sértett érdekében jár el és van képviseleti joga, nyilvánvalóan nem azt jelenti, hogy mindenben pl. a vádindítvány aláírása körében helyette járhat el. A sértett és a jogi képviselője külön eljárési pozíció. Egyértelmű pl., hogy vallomást sem tehet a jogi képviselő az általa képviselt sértett helyett, hiába képviseli a sértett érdekeit és van képviseleti joga. A törvény rendelkezése szerint a vádindítvány aláírása is személy szerint a sértetthez (is) kötött, csakúgy, mint pl. a vallomástétel. A bíróság nem indokolta meg azt, hogy a Be. egyértelmű szövegével és a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatban foglaltakkal szemben

álláspontja szerint ebben a konkrét esetben „miért léphetett fel egyszerre ügyvédi és sértetti minőségben is a jogi képviselő”.

- A bíróság jelen ügyben minden kétséget kizáróan önkényesen járt el, amikor egy az egyben figyelmen kívül hagyta a Be. 793. § (3) bekezdését és a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatban foglaltakat. Az Abtv. 39.§ (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező, így az eljáró bíróságokra is. Mindezzel szemben ugyanakkor az eljáró bíróság egyértelműen és kirívóan figyelmen kívül hagyta a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozatban foglaltakat.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság korábbi döntésében már megállapította, hogy az Alkotmánybíróságnak – a bíróságokra is kötelező – határozataival, az azokból fakadó követelményekkel összhangban nem álló bírósági határozat ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményekkel {3213/2022. (V. 11.) AB határozat, Indokolás [53]}.

- A bíróság jelen ügyben önkényesen járt el akkor, amikor döntését egy olyan bírósági jogértelmezésre, a BH2020.4.100. számú eseti döntésre alapította, mely vonatkozásában a 3454/2021. (XI.3.) AB Határozat a jogalkotó álláspontja alapján egyértelműen megállapította, hogy a kúriai döntésben foglalt bírói jogértelmezés nem helytálló, mivel az egy korábbi Alkotmánybírósági határozat analógiaként történő téves alkalmazására épül {3454/2021. (XI.3.) AB Határozat, Indokolás [31]}.

A bíróság tehát egy **dedikáltan helytelen**, a jogalkotó szándékával, céljával, jogértelmezésével és a nyelvtani jogértelmezéssel ellentétes és **ennél fogva nem alkalmazható eseti döntésre, bírói jogértelmezésre alapította döntését.**

Az előadottak alapján egyértelműen megállapítható, hogy a **jelen alkotmányjogi panasszal támadott ügyben alkotmányjogilag értékelhető contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás történt, azaz egyértelmű jogalkalmazói önkény áll fenn, mely az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, azaz a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jog sérelmét vonja maga után, ugyanis az Alkotmánybíróság gyakorlatában kimunkált mindegyik szükséges feltétel megkérdőjelezhetetlenül fennáll.**

Mindezek mellett Indítványozó álláspontja szerint azzal, hogy vele szemben, az ő ügyében nem a jogszabályban leírt jogi rendelkezést (Be. 793. § (3) bekezdés) alkalmazta a bíróság **sérült az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség is**, figyelemmel arra, hogy más **jogalanyokkal szemben más eljárásban ugyanezen jogszabályhely rendelkezését (Be. 793. § (3) bekezdés) a valós tartalmának megfelelően alkalmazták, Indítványozó esetében ugyanakkor nem így történt.** Példaként hivatkozunk a Nyíregyházi Járásbíróság 2021. április 23-án kelt 28.B.86/2021/4. számú végzésére, ahol a sértett aláírása nélküli, csak a jogi képviselő által aláírt vádindítványt a bíróság elutasította (ld.: 3454/2021. (XI.3.) AB Határozat, Indokolás [4] és [9]).

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését:

Indítványozó nyilatkozza, hogy külön íven szövegezett kérelemmel az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróságnál kezdeményezte az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletek végrehajtásának felfüggesztését, illetve felfeszakítását.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el:

Indítványozó nyilatkozza, hogy jelen alkotmányjogi panasz mellékletét képezi a jogi képviselőjének meghatalmazása.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról:

Indítványozó nyilatkozza, hogy személyes adatai közzétételéhez jelen alkotmányjogi panaszban nem járul hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolatai:

Indítványozó az érintettségének alátámasztása körében mellékeli a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Pesti Központi Kerületi Bíróság által 2021. október 7. napján meghozott és kihirdetett 9.B.20.543/2020/38. számú ítéletének és a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság által 2022. május 19. napján 22.Bf.11640/2021/16. számú ítéletének másolatát.

Kelt: Budapest, 2022. augusztus 18.

Tisztelettel:

Indítványozó

képviseli: dr. Körcsönyi Éva
ügyvéd

Körcsönyi Éva LL.M. Ügyvéd
Bemutatólap: 1. Példány: 2.
2022.08.18. 11:32
Körcsönyi Éva
KASSZ. 0107/0001